

Vzpomínka na podkozákovského rodáka - Josefa Drahoňovského - napsáno v roce 2002

Bylo to 27. března 1877, když se v malé podkozákovské vesničce Volavci narodil chudému chalupníkovi Drahoňovskému syn, kterému dali jméno Pepík. Tehdy ještě rodiče a ani nikdo jiný nemohl tušit, že se z tohoto malého chlapce jednou stane proslulý umělec - výtvarník.

Pro své kreslířské nadání odešel ve 13 letech studovat kamenářsko-klenotnickou školu v Turnově. S neobyčejnou zručností ovládl brzy techniku rytí do kamenů. Jako šestnáctiletý byl už zaměstnán u kamenorytecké firmy ve Vídni. Po dvou letech se však vrátil a vstoupil na umělecko-průmyslovou školu v Praze. Po šestiletém studiu se stal sochařem a glyptikem. Stipendium po ukončení školy mu umožnilo cestu do Francie, kam ho lákaly četné sochařské památky z doby gotické.

Již jako hotový umělec se vrací do Prahy, kde si otevřel sochařský ateliér. Pracoval pro vinohradskou firmu architekta Fikara a také pro architekta Hilberta na chrámu sv. Víta. V roce 1904 se stal asistentem prof. Suchardy a roku 1908 již působil jako samostatný profesor na umělecko-průmyslové škole v Praze.

Činnost prof. Drahoňovského se nesla dvojím směrem: jednak to bylo sochařství, jednak umělecká glyptika. Jako sochař vytvořil řadu význačných uměleckých děl, např. „Nad Berounekou pod Tetínem“, „Thrácký jezdec“, „Pallas Athéné“, „Huculský drvoštěp“, „Obžínky“, „Spící máti“, „Po koupeli“, „Žena a dívka“, „Píseň našich hor“ a mnoho dalších.

Josef Drahoňovský již od svého útlého mládí miloval svůj domov a rodný kraj kolem. Vždyť již jako desetiletý černovlasý chlapec chodíval nahoru na Kozákov, kde sbíral známé kozákovské kameny. Tady se rozhlížel po celém tom širém kraji, díval se za památkami a krásami Českého ráje, Podkrkonoší, pohraničních krkonošských hor i Jizerských hor. Kolik tu bylo kolem krásy, kolik námětů k přemýšlení pro vnímavou dětskou duši!

Mistr Drahoňovský však ani v době své největší slávy nezapomínal na rodnou vísku pod Kozákovem. Dlouho toužil vyjádřit nějak svůj obdiv a svou lásku k milovanému rodnému kraji, chtěl projevit lásku a poděkování milovanému otci i své milé mamince, kteří při své chudobě a

odříkání dokázali dát nadanému synovi vzdělání, i když sami často museli strádat.

Pojednou umělec přišel na myšlenku vytvořit sousoší „Rozhovor“. Jeho dvě shrbené postavy - stařeček se stařenkou - to jsou snad v představě Drahoňovského jeho milí rodiče. Rok před svou smrtí věnoval toto vzácné dílo městečku Rovensku pod Troskami. Přál si, aby zůstalo jeho rodnému kraji. Tento kraj má ovšem i další umělecká díla po svém velkém rodákovi. V Turnově je to pomník Dr. Miroslava Tyrše a pomník padlých z první světové války, v Rovensku, poblíž kostela na Týně, stojí jím vytvořený pomník, který nazval „Poutník“.

Profesor Drahoňovský u nás vzkřísil kamenorytectví (glyptiku). Jako materiálů používal domácí vzácné kameny. K vzácným šperkům komponoval také zlatnické orámování a tvořil závěsy. Podobným způsobem vytvořil také náhrdelník pro tehdejší jugoslávskou královnu Mariolu a kromě toho ještě množství dalších vzácných děl.

Neméně známé jsou i jeho rytiny na skle, např. umělecké postavy na vázách. Byly zdobeny nejjemnějšími ornamenty, postavami i znázorněním krajiny. Jeho díla se objevila nejen doma, ale i na mnoha cizích královských dvorech a na celé řadě zahraničních i domácích výstav.

Od roku 1925 trávil prof. Drahoňovský své volné chvíle v Radvánovicích u Turnova, blízko svého rodiště, blízko Hruboskalska, Valdštejna a lázní Sedmihorek. Zemřel pak dne 21. července 1938 ve věku 61 let a je pohřben na Vyšehradě v blízkosti hrobu malíře Mikoláše Alše. Až půjdete na vyšehradský hřbitov, najdete Drahoňovského místo posledního odpočinku docela snadno: Na jeho náhrobku najdete zmenšenou kopii rovenského sousoší „Rozhovor“.

Letos v březnu tomu bylo tedy již plných 125 let, co se Drahoňovský narodil, a v červenci uplynulo 64 let od smrti tohoto velkého umělce našeho Podkrkonoší a Českého ráje - člověka, který rodný kraj pod Kozákovem miloval více než všechnu uměleckou slávu světa.